

tumační rozsudek, podal dne 8. června 1934 provedení zmateční stížnosti, předloživ před tím dne 10. dubna 1934 plnou moc ze dne 24. března 1934, vystavenou obžalovaným jemu přímo. Tato zmateční stížnost byla podána včas a bylo ji přijati na soud, kdežto zmateční stížnost druhou, došlou dne 21. června 1934, bylo odmítnouti jako opožděnou, neboť byla podána po uplynutí osmidenní lhůty od doručení rozsudku obhájci O., jež se stalo 4. června 1934.

Čís. 5269.

Dokonaným rozšiřováním ve smyslu § 6 tisk. zákona a čl. III., čís. 3 zákona čís. 142/68 ř. z. je též odbyt tiskopisů, tudíž i jejich chování na prodej, bez ohledu na to, zda již došlo ku prodeji určitých výtisků čili nic, a jejich vykládání na veřejných místech.

(Rozh. ze dne 9. dubna 1935, Zm II 21/35.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Mor. Ostravě ze dne 4. října 1934, jímž byl obžalovaný podle § 259, čís. 2 tr. ř. zproštěn obžaloby pro přečin podle čl. III, čís. 3, 5 zák. čís. 142/1868 ř. z. v doslovu § 42 zákona na ochranu republiky čís. 50/1923 Sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a vrátil věc nalézajícímu soudu, aby ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody :

Zmateční stížnosti státního zastupitelství, dovolávající se důvodů zmatečnosti podle § 281, čís. 5, 9 a) tr. ř., nelze upřítí důvodnost.

Nalézací soud opírá zprošťující nález výhradně o závěr, že závadné tiskopisy, nalezené u obžalovaného při prohlídce, byly zachovalé a nerozřezané, že z toho dlužno souditi, že je obžalovaný ku prodeji teprve připravoval, že není prokázáno, že je již skutečně prodával nebo jiným způsobem rozšiřoval a že by tu mohlo proto jíti pouze o pokus, který u souzeného přečinu podle čl. III, čís. 3, 5 zák. čís. 142/68 ř. z. v doslovu § 42 zákona na ochr. rep., jakožto deliktu ryze kulposního není trestný. Napadený rozsudek má při tom zřejmě na mysli ustanovení uvedeného čl. III, čís. 4, podle něhož odpovědnost za opominutí povinné péče podle předchozích ustanovení nastane teprve té chvíli, když bylo započato s rozšiřováním tiskopisu ve smyslu § 6 tisk. zák.

Zmateční stížnost vytýká právem, že nalézací soud dospěl ke zprošťujícímu nálezu jednak mylným pojetím zákona (§ 281 čís. 9 a) tr. ř.), jednak neúplností rozsudkového výroku, totiž přehlédnutím závažných složek průvodního řízení (§ 281, čís. 5 tr. ř.).

V prvním ohledu dlužno především zdůrazniti, že pojem rozšiřování ve smyslu § 6 tisk. zák. a důsledkem toho i čl. III., čís. 3 zák. čís. 142/68 ř. z. je naplněn odbytem, prodejem, rozdáváním tiskopisů jakož i přibíjením, vyvěšováním nebo vykládáním jich na veřejných místech v § 6 pří-

kladmo uvedených a že společným znakov těchto jednotlivých způsobů rozšiřování je, že tiskopis má být učiněn přístupným neomezenému počtu osob (rozh. čís. 94, 2257, 4346, 4995 sb. n. s. a mnoho jiných).

Nalézací soud si zřejmě neuvědomil, že dokonáním rozšiřováním je podle uvedeného ustanovení zákona též odbyt tiskopisů, tudíž i jejich chování na prodej bez ohledu na to, zda již došlo ku prodeji určitých výtisků čili nic (rozh. víd. nejv. soudu z 29. listopadu 1880 čís. 8838 otištěné v Manzově vydání trestního zákona 1912, II. díl, str. 34) a jejich vykládání na veřejných místech (v souzeném případě v trafice všeobecně přístupné). Neuvědomiv si takto správný význam a dosah pojmů »odbyt« a »vykládání«, dospěl nalézací soud již předem k mylnému názoru, že tu mohlo jít jen o přípravu ku prodeji a tímto způsobem toliko o netrestný pokus rozšiřování.

Leč postup napadeného rozsudku je vadný i po stránce skutkové; stačíť mu v tomto ohledu ke zproštění obžalovaného již zjištění, že tiskopisy, o něž jde, byly zachovalé a nerozřezané.

Právem vytýká zmateční stížnost po skutkové stránce s hlediska zmatku neúplnosti podle čís. 5, že nalézací soud vůbec nezjistil, kde a jak byly tiskopisy uschovány, a že se nezabýval politickým smýšlením a činnostmi obžalovaného. Stačí tu poukázati k tomu, že obžalovaný měl prý podle trestního oznámení tiskopisy, o něž jde, uložené mezi jinými nezávadnými časopisy, dále že svědek D. sice připustil, že brožury byly zabaleny v balíku a ležely v zásuvkách, že však ilegální časopisy (tedy zřejmě výtisky časopisu Rudé Právo) byly uloženy na pultě, že je měl pěkně pohromadě a urovnány a že tyto výtisky hleděl obžalovaný při domovní prohlídce zničiti a odstraniti, konečně že obžalovaný je líčen jako horlivý činovník komunistické strany, u něhož se členové této strany scházeli. Bylo na soudě, aby se zabýval těmito okolnostmi a zevrubně zjistil, kde a jak byly tiskopisy, o něž jde, vyloženy nebo uloženy a podle toho, hledě i k politickému smýšlení a působení obžalovaného a k jeho stykům s komunistickou stranou, uvažoval, zda obžalovaný nevyvinul již nějakou z činností vytčených v § 6 tisk. zák., což by ohledně závadných brožur nebylo samo o sobě vyloučeno ani tím, že je měl — po případě z opatrnosti — pod pultem, pokud se týče v zásuvkách.

Bylo proto odůvodněné zmateční stížnosti vyhověti, napadený rozsudek zrušiti a věc vrátiti soudu první stolice k opětovnému projednání a rozhodnutí. Dospěje-li nalézací soud v novém řízení znovu ke zjištění, že není prokázáno, že obžalovaný některé z tiskopisů, o něž jde, již prodal nebo rozdal, bude mu podle toho, co dovoděno, uvažovati, není-li podle zjištěných okolností prokázáno, že je aspoň choval na prodej nebo že je vykládal ke všeobecnému nahlédnutí. Nabude-li pak nalézací soud přesvědčení, že obžalovaný tiskopisy, o něž jde, již ve smyslu § 6 tisk. zák. rozšiřoval, bude mu ovšem, což se dosud z valné části nestalo, uvažovati o ostatních náležitostech skutkové podstaty souzeného přečinu, tedy najmě o tom, je-li tu některý z případů vadného rozšiřování ve smyslu čl. III., čís. 3 zák. čís. 142/68 ř. z. — obžaloba poukazuje k nedostatku údajů předepsaných v § 9 tisk. zák. — a zda a pokud i obsah zmíněných výtisků časopisu »Rudé Právo« tvoří skutkovou podstatu zločinu podle § 15, čís. 3 zák. na ochr. rep., jak obžaloba tvrdí.